

РІШЕННЯ
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

від 07 вересня 2026 року

Здобувач ступеня доктора філософії Іштван ЖЕЛІЦЬКІ, 1980 року народження, громадянин України. Має повну вищу освіту: у 2002 році закінчив біологічний факультет ДВНЗ «Ужгородський національний університет» МОН України (диплом спеціаліста, АК №18627727 від 27.06.2002 р.) за спеціальністю «Біологія».

З 2022 року дотепер навчається в аспірантурі на кафедрі зоології біологічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет» МОН України за спеціальністю 091 «Біологія» (денна форма).

Здобувач працює на посаді старшого викладача у "ЗАКАРПАТСЬКОМУ УГОРСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ ФЕРЕНЦА РАКОЦІ ІІ", виконав акредитовану освітньо-наукову програму 091 «Біологія».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом по ДВНЗ «Ужгородський національний університет» міста Ужгорода від «29» червня 2026 року за № 392/01-04, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради	Любові ФЕЛЬБАБИ-КЛУШИНОЇ доктора біологічних наук, професора, завідувачки кафедри ботаніки біологічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Рецензентів	Тібора ДУДИНСЬКОГО, кандидата біологічних наук, доцента, доцента кафедри зоології біологічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет» Оксани СТАНКЕВИЧ-ВОЛОСЯНЧУК, кандидата біологічних наук, доцентки кафедри зоології біологічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Офіційних опонентів	Олександра КОВАЛЬЧУКА, доктора біологічних наук, старшого дослідника, провідного наукового співробітника відділу палеонтології Національного науково-

	природничого музею НАН України, професор Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (за сумісництвом) Ірини СИНЯВСЬКОЇ, кандидата біологічних наук, наукової співробітниці випускаючого відділу Інституту зоології імені І. І. Шмальгаузена НАН України
--	--

На засіданні «07» вересня 2026 року разова спеціалізована вчена рада прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 09 «Біологія» Іштвану ЖЕЛІЦЬКІ на підставі публічного захисту дисертації на тему: «Краніологічна мінливість лисиці звичайної (*Vulpes vulpes* Linnaeus, 1758) та екологічні закономірності її живлення в умовах Паннонії» за спеціальністю 091 «Біологія».

Дисертацію виконано в ДВНЗ «Ужгородський національний університет», (м. Ужгород). Науковий керівник – Федір КУРТЯК, кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри зоології біологічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису з дотриманням вимог п. 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами). Зокрема, дисертаційна робота містить нові, науково обґрунтовані результати проведених ЖЕЛІЦЬКІ Іштваном Йожефовичем досліджень, які забезпечують вирішення конкретного наукового завдання, що полягає в розробленні стандартизованої методики вивчення живлення хижаків. Обґрунтовано рівень статевого диморфізму та характер його прояву на різних етапах постнатального онтогенезу. Отримано нові дані щодо трофічної ніші та складу раціону лисиці в різних типах біотопів, що дало змогу кількісно оцінити екологічну пластичність виду в антропогенно змінених ландшафтах регіону.

У роботі дотримано належної структури наукового дослідження: представлено вступ із чітким формулюванням мети, завдань, об'єкта й предмета дослідження, а також наукової новизни, теоретичного та практичного значення результатів. Основні розділи дисертації містять обґрунтовані наукові положення, виклад авторських досліджень, аналіз отриманих результатів, їх порівняння з аналогами, а також висновки і пропозиції щодо їх впровадження. Оформлення дисертації відповідає чинним вимогам МОН України: дотримано стилістики наукової мови,

коректно процитовано джерела, забезпечено структуру, подано перелік використаних джерел згідно з чинними стандартами.

За результатами аналізу дисертаційної роботи та публікацій автора не виявлено ознак порушення принципів і вимог академічної доброчесності. Також, за результатами проведеної перевірки у тексті роботи не виявлено елементів фальсифікації або фабрикації результатів.

Здобувач має 8 наукових праць, з яких – 3 статті (зокрема, 1 стаття у виданні, що входить до наукометричної бази Scopus, та 2 – у періодичних наукових фахових виданнях України), 5 тез доповідей у матеріалах міжнародних конгресів і науково-практичних конференцій.

1. Zhelitski, I. (2025). Assessment and improvement of scat analysis methodology for determining red fox diet. *Biota. Human. Technology*, 3, 74–81. DOI: 10.58407/bht.3.25.7

URL: <https://journal.chnpu.edu.ua/index.php/biota/article/view/224/218> ISSN: 2786-6955 (Наукове фахове видання України)

2. Zhelitski, I. (2025). Seasonal variation in red fox (*Vulpes vulpes*) diet across agricultural and forest habitats in central Hungary. *Theriologia Ukrainica*, 30, 142–151.

DOI: 10.53452/TU3015

URL: <http://terioshkola.org.ua/library/pts30/TU3015-zselitski.htm> ISSN: 2616-7379 (SCOPUS, видання України)

3. Zhelitski, I. (2026). Growth and sexual dimorphism of craniometric measurements of the red fox (*Vulpes vulpes* L.) in Transcarpathia. *Biota. Human. Technology*, 1, 43–49.

DOI: 10.58407/bht.1.26.3

URL: <https://journal.chnpu.edu.ua/index.php/biota/article/view/245/235>

ISSN: 2786-6955 (Наукове фахове видання України)

У дискусії взяли участь голова разової спеціалізованої вченої ради, рецензенти та офіційні опоненти, які надали оцінку дисертаційній роботі та висловили такі зауваження:

1. Любов Михайлівна ФЕЛЬБАБА-КЛУШИНА, доктор біологічних наук, професор, завідувачка кафедри ботаніки біологічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет» МОН України надала позитивну оцінку роботі. Висновок – за науково-методичним рівнем, обсягом проведених досліджень, науковою новизною та практичними рекомендаціями цілком відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44 та Вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом МОН України від 12.01.2017 р. № 40, а її автор, ЖЕЛІЦЬКІ Іштван

Йожефович, заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 09 «Біологія» за спеціальністю 091 «Біологія».

2. Тібор ДУДИНСЬКИЙ, кандидат біологічних наук, доцент кафедри зоології біологічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет». У своєму виступі надав загальну позитивну оцінку дисертаційній роботі та заявив, що у роботі виявлені окремі орфографічні, граматичні та синтаксичні помилки, непослідовність в оформленні бібліографічних посилань. Дисертаційна робота Іштвана Йожефовича ЖЕЛІЦЬКІ є завершеною науковою працею, у якій отримано нові науково обґрунтовані результати щодо особливостей краніометричної мінливості лисиці звичайної, її вікової та статеві диференціації, міжпопуляційних відмінностей, а також закономірностей живлення та використання кормових ресурсів. Автором удосконалено та апробовано методичні підходи до аналізу живлення лисиці за складом екскрементів, визначено роль просторової, сезонної та локальної доступності кормових ресурсів у формуванні її раціону та підтверджено опортуністичний характер трофічної поведінки виду. Отримані результати мають теоретичне значення для поглиблення уявлень про морфологічну мінливість і трофічну екологію лисиці звичайної та практичне значення для вдосконалення методів дослідження її живлення і оцінювання кормової бази. Під час захисту рецензент поставив здобувачеві такі запитання:

Чому для дослідження Ви використали музейні колекції, зокрема матеріали 1951–1976 років?

Які екологічні чинники можуть бути пов'язані з виявленими відмінностями краніометричних показників лисиці звичайної між різними висотними зонами Закарпаття?

Чому, на Вашу думку, для пояснення сезонної та локальної мінливості раціону лисиці звичайної важливо враховувати не лише чисельність, а й доступність кормових ресурсів?

Наскільки запропонована методика аналізу екскрементів лисиці звичайної може бути застосована в інших регіонах і популяціях виду за відмінних умов кормової бази та просторового розподілу ресурсів?

Робота повністю відповідає вимогам до дисертацій, що подаються на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань – 09 Біологія за спеціальністю 091 – Біологія.

3. Оксана СТАНКЕВИЧ-ВОЛОСЯНЧУК, кандидат біологічних наук, доцент кафедри зоології біологічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет». У своєму виступі надала загальну позитивну оцінку дисертаційній роботі та заявила, що у тексті часом трапляються неузгоджені відмінки, неправильне вживання мовних конструкцій. Незважаючи на ці недоліки, наукова цінність роботи є незаперечною, зазначені огріхи аж ніяк її не применшують. Автором проведено велику й

тривалу роботу, запропоновано низку вдосконалень до методики дослідження харчової поведінки лисиці звичайної, виявлено міжпопуляційні відмінності краніометричних показників та наявність статевого диморфізму, встановлено сезонні та локальні відмінності у складі корму лисиці звичайної. Дисертаційна робота містить оригінальні науково обґрунтовані результати і пропозиції та є цінним доробком у сфері зоології та екології. Робота повністю відповідає вимогам до дисертацій, що подаються на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань – 09 Біологія за спеціальністю 091 – Біологія.

Під час захисту рецензент поставив здобувачеві таке запитання:

Ви у своїй доповіді згадували так званий плямистий розподіл кормових ресурсів. Розкажіть трошки більше про це! Як впливали місця, де ви досліджували лисиць, на цей плямистий розподіл? Ну, і загалом, які корми є домінуючими у різних місцях?

4. Олександр КОВАЛЬЧУК, доктор біологічних наук, провідний науковий співробітник відділу палеонтології Національного науково-природничого музею НАН України. У своєму виступі надав загальну позитивну оцінку дисертаційній роботі та заявив, що основний текст дисертації є доволі стислим, окремі методичні аспекти, обговорення міжпопуляційних відмінностей та інтерпретацію екологічних закономірностей живлення доцільно було б подати більш розгорнуто. У тексті трапляються мовностилістичні огріхи та друкарські помилки. Водночас, наведені зауваження мають переважно рекомендаційний характер, не знижують наукової цінності дисертаційної роботи, не ставлять під сумнів обґрунтованість її основних положень і правомірність висновків. Дисертація Желіцькі І.Й. є завершеною науковою працею. Опубліковані праці достатньо повно відображають основні наукові результати дисертаційної роботи та засвідчують апробацію її ключових положень у фаховому середовищі. Ознак порушення академічної доброчесності, зокрема академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації чи фальсифікації результатів, у дисертаційній роботі та наукових публікаціях здобувача не виявлено. Використані ідеї, результати та тексти інших авторів супроводжуються належними посиланнями. За актуальністю теми, науковою новизною, обсягом виконаних досліджень, достовірністю отриманих результатів і повнотою їх оприлюднення дисертація відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, із наступними змінами, а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 09 Біологія за спеціальністю 091 Біологія.

Під час захисту опонент поставив здобувачу такі запитання:

Чому саме краніометрія стала предметом Вашого дослідження?

Наскільки музейні зразки, можуть достовірно відображати зміни в раціоні, відмінності між різними регіонами тощо?

Ви сказали, що під час дослідження були використані матеріали, які належать насамперед дорослим і напівдорослим особинам. З дорослими особинами зрозуміло. Чи можете кілька слів сказати, яким саме чином встановлювалася напівдорослість у Вашому дослідженні?

5. Ірина СИНЯВСЬКА, кандидат біологічних наук, наукова співробітниця випускаючого відділу Інституту зоології імені І. І. Шмальгаузена НАН України у своєму виступі надала загальну позитивну оцінку дисертаційній роботі та заявила, що дисертаційна робота здобувача ступеня доктора філософії Желіцькі Іштвана Йозефовича на тему «Краніологічна мінливість лисиці звичайної (*Vulpes vulpes* Linnaeus, 1758) та екологічні закономірності її живлення в умовах Паннонії» виконана на високому науковому рівні, не порушує принципів академічної доброчесності та є закінченим науковим дослідженням, сукупність теоретичних та практичних результатів якого забезпечує розв'язання наукового завдання, що має істотне значення для біологічної науки. Разом з тим, офіційна опонентка поставила ряд запитань:

Аналіз морфологічних ознак черепа лисиці виконаний на великій кількості матеріалу та показує гарний рівень володіння методами багатовимірної статистики, проте доцільніше було б чітко розмежовувати з якою метою використано канонічний аналіз, а для чого метод головних компонент. Можливо форму та розміри черепа краще було б розглянути окремими підпунктами чи підрозділами у тексті, це дозволило б виокремити тренди мінливості, через те що вплив статі, віку чи біотопу на форму не завжди є таким очевидним як у випадку лінійних розмірів.

Термін «недорослі особини» краще було б замінити на «напівдорослі» або використати латинські назви вікових груп: *juvenis*, *subadultus*, *adultus*, *senex*.

Дуже цікавим, хоч і дискусійним є включення у текст інформації про череп шакала (розділ 4.3). Це звісно дає хорошу базу для майбутніх досліджень, але загалом мало впливає на отримані результати.

Чому Ви використали 26 краніометричних показників?

Здобувач відповів на всі питання та зауваження. Висновок:

Дисертаційна робота за актуальністю, практичною цінністю та науковою новизною повністю відповідає вимогам чинного законодавства України, що передбачені в пунктах 6–9 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44. Здобувач Желіцькі Іштван Йозефович заслуговує

на присудження ступеня доктора філософії у галузі знань 09 «Біологія» за спеціальністю 091 «Біологія».

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради,

«Проти» – 0 членів ради

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Іштвану ЖЕЛІЦЬКІ ступінь доктора філософії з галузі знань 09 «Біологія» за спеціальністю 091 «Біологія».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої
вченої ради

Любов ФЕЛЬБАБА-КЛУШИНА